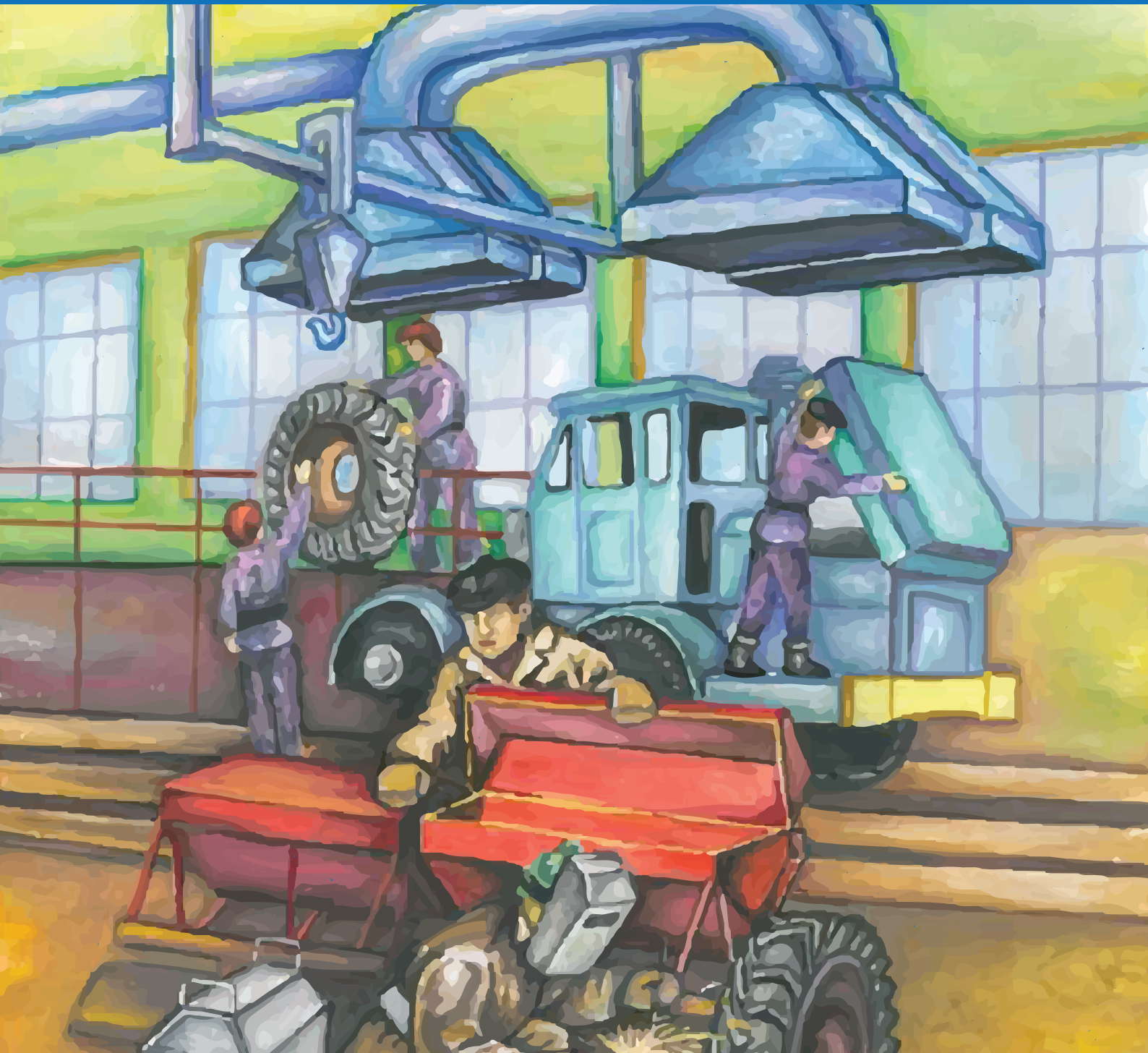

PROFILUL NAȚIONAL PRIVIND SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Publicat în cadrul Proiectului "O mai bună securitate și sănătate în muncă prin prisma Agende privind Munca Decentă" cu susținerea financiară a Uniunii Europene

CUPRINS

§ I. CADRUL NORMATIV ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂȚĂȚII ÎN MUNCĂ	3
§ II. CADRUL INSTITUȚIONAL ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂȚĂȚII ÎN MUNCĂ	9
§ III. POLITICA STATULUI ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂȚĂȚII ÎN MUNCĂ.....	25
§ IV. INSPECTAREA SECURITĂȚII ȘI SĂNĂȚĂȚII ÎN MUNCĂ.....	28
§ V. STATISTICA SECURITĂȚII ȘI SĂNĂȚĂȚII ÎN MUNCĂ.....	35
§ VI. ACCIDENTE DE MUNCĂ ȘI BOLI PROFESIONALE	37
§ VII. RECOMANDĂRI	41
ANEXA	44-51

§ I. CADRUL NORMATIV ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

ACTE INTERNAȚIONALE

1. Convenții:

- Declarația Universală a Drepturilor Omului din 10 decembrie 1948 (*aderat prin Hotărârea Parlamentului nr.217-XII din 28 iulie 1990*);
- Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale din 16 decembrie 1966 (*ratificat prin Hotărârea Parlamentului nr.217-XII din 28 iulie 1990*);
- Carta socială europeană revizuită (*ratificată prin Legea nr.484-XV din 28 septembrie 2001*);
- Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.81 “Privind inspecția muncii în industrie și comerț” (*ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.593-XIII din 26 septembrie 1995*);
- Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.127 “Cu privire la greutatea maximă a încărcăturilor care pot fi transportate de un singur lucrător” (*ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1330-XIII din 26 septembrie 1997*);
- Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.129 “Privind inspecția muncii în agricultură” (*ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1330-XIII din 26 septembrie 1997*);
- Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.155 “Privind securitatea și igiena muncii și mediul de muncă” (*ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.755-XIV din 24 decembrie 1999*);
- Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.182 „Privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor și acțiunea imediată în vederea eliminării lor” (*ratificată prin Legea 849-XV din 14 februarie 2002*);
- Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.184 “Privind securitatea și igiena muncii în agricultură” (*ratificată prin Legea nr.1058-XV din 16 mai 2002*);
- Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.119 “Privind dotarea mașinilor cu dispozitive de protecție” (*ratificată prin Legea nr.1404-XV din 24 octombrie 2002*);
- Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.152 “Privind securitatea și igiena muncii în operațiunile portuare” (*ratificată prin Legea nr.339-XVI din 17 noiembrie 2006*);
- Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.187 “Privind cadrul de promovare a sănătății și securității în muncă” (*ratificată prin Legea nr.72-XVIII din 26 noiembrie 2009*);

2. Acorduri bilaterale:

- Programul de Țară privind Munca Decentă pentru anii 2008–2011, semnat împreună cu Organizația Internațională a Muncii (*lansat la 10 decembrie 2008*).

Legislația națională

1. Legi și coduri:

- Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994;
- Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008;
- Legea privind Inspekția Muncii nr.140-XV din 10 mai 2001;
- Legea sindicatelor nr.1129-XIV din 7 iulie 2000;
- Legea patronatelor nr.976-XIV din 11 mai 2000;
- Legea privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial nr. 245-XVI din 21 iulie 2006;
- Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr.756-XIV din 24 decembrie 1999;
- Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice nr.10-XVI din 3 februarie 2009;
- Legea ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28 martie 1995
- Codul muncii al Republicii Moldova nr.154-XV din 28 martie 2003;
- Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008;
- Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002.

2. Hotărâri de Guvern:

- Hotărârea Guvernului nr.562 din 7 septembrie 1993 „Privind aprobarea Nomenclatorului de industrii, profesii și lucrări cu condiții grele și nocive, proscrie persoanelor mai tinere de optsprezece ani”;
- Hotărârea Guvernului nr.624 din 6 octombrie 1993 „Privind aprobarea Nomenclatorului industriilor, profesiilor și lucrărilor cu condiții de muncă grele și nocive, proscrie femeilor și Normelor de solicitare maximă, admise pentru femei la ridicarea și transportarea manuală a greutăților”;
- Hotărârea Guvernului nr.513 din 11 august 1993 „Despre aprobarea Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale”;
- Hotărârea Guvernului nr.285 din 23 mai 1996 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente”;

– Hotărîrea Guvernului nr.1481 din 27 decembrie 2001 „Cu privire la reorganizarea Inspectoratului de Stat pentru Protecția Muncii pe lângă Ministerul Muncii și Protecției Sociale;

– Hotărîrea Guvernului nr.1101 din 17 octombrie 2001 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea indemnizației de invaliditate pentru accidente de muncă sau boli profesionale”;

– Hotărîrea Guvernului nr.1335 din 10 februarie 2002 „Despre aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea condițiilor de muncă la locurile de muncă și modul de aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care pot fi stabilite sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile”;

– Hotărîrea Guvernului nr.1487 din 31 decembrie 2004 „Cu privire la aprobarea Listei-tip a lucrărilor și locurilor de muncă cu condiții grele și deosebit de grele, vătămătoare și deosebit de vătămătoare pentru care salariaților li se stabilesc sporuri de compensare”;

– Hotărîrea Guvernului nr.1223 din 9 noiembrie 2004 „Privind aprobarea Nomenclatorului profesiilor și funcțiilor cu condiții de muncă vătămătoare, activitatea cărora acordă dreptul la concediu de odihnă anual suplimentar plătit și durata zilei de muncă redusă a personalului medico-sanitar”;

– Hotărîrea Guvernului nr.1361 din 22 decembrie 2005 „Pentru aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă”;

– Hotărîrea Guvernului nr.886 din 6 august 2006 „Cu privire la aprobarea Politicii Naționale de Sănătate”;

– Hotărîrea Guvernului nr.95 din 5 februarie 2009 „Pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008”, prin care au fost aprobate:

a) Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale;

b) Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a comitetului pentru securitate și sănătate în muncă.

– Hotărîrea Guvernului nr.353 din 5 mai 2010 “Cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă.

3. Acte departamentale:

– Norme pentru elaborarea și realizarea măsurilor de protecție a muncii, aprobate prin Ordinul Ministrului muncii și protecției sociale nr.40 din 16 august 2001;

– Norme pentru organizarea instruirii în materie de protecție a muncii a personalului din întreprinderi, instituții, organizații, aprobate prin Ordinul Ministrului muncii și protecției sociale nr.49 din 1 octombrie 2001;

- Norme pentru elaborarea instrucțiunilor de protecție a muncii, aprobate prin Ordinul Ministrului muncii și protecției sociale nr.54 din 8 noiembrie 2001;
- Regulament-cadru de organizare și funcționare a comitetelor pentru protecția muncii, aprobat prin Ordinul Ministrului muncii și protecției sociale nr.18 din 1 aprilie 2004;
- Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea instruirii igienice a unor categorii de angajați, aprobat prin Hotărârea Medicului șef sanitar de stat nr.9 din 1 iunie 2007;
- Regulament și Norme igienice privind reglementarea expunerii la radiații a populației de la sursele naturale, aprobare prin Hotărârea Medicului șef sanitar de stat nr.217 din 30 iulie 2001;
- Hotărârea Medicului șef sanitar de stat nr.35 din 19 ianuarie 1998 “Despre ratificarea unor documente normativo-igienice ce reglementează cerințele și normele sanitaro-igienice referitor la obiectivele cu surse de iradiere neionizantă Nr.01-8/35;
- Hotărârea Medicului șef sanitar de stat din 6 septembrie 1996 “Despre ratificarea „Normelor și regulilor sanitaro-igienice interstatale” nr.9-29-95; „Metodicelor de măsurare a factorilor fizici” nr.9-29 1-95-nr. 9.29.12.95 și „Listei substanțelor, produselor, proceselor de producție, factorilor sociali și naturali cu acțiune cancerogenă pentru om” GH 1.1.029-95 a Comitetului de Stat de supraveghere sanitaro-epidemiologică a Federației Ruse (Moscova, a. 1995)”;
- Ordinul Ministrului sănătății nr.132 din 17 ianuarie 1996 „Privind examenele medicale obligatorii la angajare și cele periodice ale salariaților care sînt expuși factorilor nocivi și nefavorabili”.

4. Convenții colective:

- Convenția colectivă (nivel național) nr.2 din 9 iulie 2004 „Timpul de muncă și timpul de odihnă”;
- Convenția colectivă (nivel național) nr.8 din 12 iulie 2007 „Cu privire la eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor”.

5. Coduri de conduită:

- Codul de conduită pentru patroni privind eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor în agricultură și industria alimentară, adoptat de Consiliul Federației Naționale a Patronatului din Agricultură și Industria Alimentară la 19.12.07.

Acte normative ce urmează a fi elaborate și adoptate

1. Conform Planului național de armonizare a legislației pentru anul 2010:

- Hotărârea Guvernului privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru manipularea manuală a încărcăturilor care prezintă riscuri, în special, afecțiuni dorso-lombare pentru lucrători.

- Hotărîrea Guvernului privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de lucru la locul de muncă.
- Hotărîrea Guvernului privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea de către lucrători a echipamentului individual de protecție la locul de muncă.
- Hotărîrea Guvernului privind cerințele minime de securitate și pentru utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare.
- Hotărîrea Guvernului privind protecția lucrătorilor expuși unui potențial risc în medii explozive.
- Hotărîrea Guvernului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor generate de zgomot.
- Hotărîrea Guvernului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor generate de expunerea lor la vibrații.
- Hotărîrea Guvernului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor generate de expunerea lor la câmpuri electromagnetice.
- Hotărîrea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind efectuarea investigațiilor cu preparate radiofarmaceutice.
- Hotărîrea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind concentrațiile maximal-admisibile a substanțelor toxice în aerul zonei de muncă (mediul ocupațional).

2. Conform Planului național de armonizare a legislației pentru anul 2011:

- Hotărîrea Guvernului privind cerințele minime de securitate și sănătate care se aplică pe șantierul de construcții temporare sau mobile.
- Hotărîrea Guvernului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți biologici la locul de muncă.
- Hotărîrea Guvernului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă.
- Hotărîrea Guvernului pentru modificarea Hotărîrii Guvernului nr.395 din 1 aprilie 2003 “Privind reglementarea controalelor”.

3. Conform viitorului Acord de asociere RM-UE:

- Se preconizează transpunerea în legislația națională a circa 30 de Directive UE în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă.

CONSTATĂRI:

Republica Moldova dispune de un cadru normativ amplu în domeniul securității și sănătății în muncă.

În același timp:

a) Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008 nu este implementată în măsură deplină;

b) atât Codul muncii, cât alte acte normative nu sînt aduse în concordanță cu Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008.

§ II. CADRUL INSTITUȚIONAL ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

1. MINISTERUL MUNCII, PROTECȚIEI SOCIALE ȘI FAMILIEI

1. Rolul și atribuțiile instituției în domeniul securității și sănătății în muncă (potrivit Codului muncii, Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008 și Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.691 din 17 noiembrie 2009).

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei este organul central de specialitate al administrației publice, abilitat să elaboreze, promoveze și să asigure realizarea politicii statului în următoarele domenii: raporturi de muncă; retribuirea muncii; **sănătatea și securitatea în muncă**; dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă; migrația forței de muncă; demografie; parteneriat social; asigurări sociale; asistență socială; protecția socială a persoanelor cu dizabilități; protecția familiei și a drepturilor copilului; asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați; prevenirea violenței în familie și în bază de gen; prevenirea traficului de ființe umane; recepționarea și distribuirea ajutoarelor umanitare acordate Republicii Moldova (pct.2 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei).

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei are misiunea de a asigura realizarea prerogativelor constituționale ale Guvernului privind elaborarea, promovarea și realizarea politicii statului în domeniile enumerate mai sus, avînd ca obiective finale asigurarea unui nivel de trai decent al populației, pacea și securitatea socială (pct.4 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei).

Ministerul are următoarele atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă:

Potrivit Codului muncii

– coordonează activitatea de protecție a muncii în Republica Moldova (art.223 din Codul muncii);

– emite normele de protecție a muncii, după consultarea patronatelor și sindicatelor (art.224 din Codul muncii);

– stabilește modul de instruire a salariaților în materie de protecție și igienă a muncii, după consultarea sindicatelor respective (art.239 (2));

– aprobă sortimentele de echipament de protecție individuală și de lucru, precum și categoriile de salariați cărora li se vor acorda acestea (art.240 alin. (2)).

Potrivit Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008
(ar.7 alin. (2))

- organizează elaborarea proiectelor de acte normative privind securitatea și sănătatea în muncă și, după consultarea patronatelor și sindicatelor, le înaintează Guvernului spre aprobare;
- asigură monitorizarea aplicării legislației privind securitatea și sănătatea în muncă;
- organizează elaborarea instrucțiunilor-cadru de securitate și sănătate în muncă pentru anumite ocupații sau pentru desfășurarea unor lucrări complexe;
- avizează proiectele de instrucțiuni-cadru de securitate și sănătate în muncă;
- asigură publicarea anuală a informației privind măsurile luate în realizarea politicii statului în domeniul securității și sănătății în muncă, privind accidentele de muncă și bolile profesionale;
- asigură întreținerea de legături cu rețeaua internațională de informare în domeniul securității și sănătății în muncă;
- reprezintă statul în relațiile internaționale în domeniul securității și sănătății în muncă.

Potrivit Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei (pct.6)

- elaborează și promovează proiecte de acte normative în domeniul sănătății și securității în muncă;
- prezintă propuneri de perfecționare a legislației în domeniul vizat și ajustare a acestora la standardele internaționale și comunitare;
- asigură dirijarea metodologică a aplicării legislației în domeniul vizat;
- prezintă propuneri privind ratificarea sau denunțarea Convențiilor Organizației Internaționale a Muncii;
- întocmește rapoartele inițiale și periodice la Convențiile Organizației Internaționale a Muncii ratificate de Republica Moldova și le prezintă de sine stătător Biroului Internațional al Muncii;
- întocmește rapoarte asupra aplicării prevederilor Cartei sociale europene revizuite și le prezintă de sine stătător Secretariatului Cartei;
- controlează și asigură respectarea prevederilor legislației muncii și Legii securității și sănătății în muncă în ramurile economiei naționale prin intermediul Inspecției Muncii;
- recepționează, sistematizează și analizează informația privind respectarea legislației muncii, inclusiv a dispozițiilor legale privind condițiile de muncă și

de salarizare și elaborează, în baza acesteia, prognozele și recomandările necesare;

- examinează contestațiile depuse împotriva măsurilor aplicate de Inspectia Muncii;

- desfășoară activitatea de informare a opiniei publice privind promovarea și realizarea politicii de stat în domeniul vizat, participă la propagarea legislației în domeniu prin intermediul seminarelor, cursurilor de instruire, meselor rotunde etc.;

- examinează petițiile și adresările parvenite de la cetățeni, unitățile economice, autoritățile publice, ia măsurile necesare și acordă explicațiile de rigoare;

- avizează proiectele de acte normative ce țin de domeniile sale funcționale, înaintate de autoritățile publice;

- emite, în limitele competențelor atribuite prin lege, instrucțiuni și indicații metodice, precum și alte acte departamentale.

2. Efectivul-limită:

Potrivit pct.2 din Hotărârea Guvernului nr.691 din 17 noiembrie 2009, efectivul-limită al aparatului central al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei constituie 108 unități.

3. Subdiviziunile interioare cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă:

- Direcția raporturi de muncă și parteneriat social (5 unități, Direcția nu dispune de specialiști cu studii și cunoștințe speciale în domeniul securității și sănătății în muncă).

2. MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

1. Rolul și atribuțiile instituției în domeniul securității și sănătății în muncă (potrivit Codului muncii, Legii privind supravegherea de stat a sănătății publice nr.10-XVI din 3 februarie 2009, Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.777 din 27 noiembrie 2009):

Ministerul Sănătății este organul central de specialitate al administrației publice în domeniul sănătății (pct.2 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății).

Misiunea Ministerului Sănătății este menținerea și îmbunătățirea continuă a stării de sănătate a populației prin asigurarea accesului echitabil la servicii de sănătate de calitate și cost-eficiente, prin susținerea și promovarea intervențiilor de prevenție, protecție și promovare a sănătății (pct.4 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății).

Ministerul are următoarele atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă:

Potrivit Codului muncii

- emite normele de igienă a muncii, după consultarea patronatelor și sindicatelor (*art.224*);
- acordă asistență angajatorilor în procesul de selectare a personalului pentru serviciul medical (*art.235 alin. (4)*);
- aprobă Lista categoriilor de salariați supuși examenului medical la angajare și examenelor medicale periodice (*art.238 alin. (2)*);

Potrivit Legii privind supravegherea de stat a sănătății publice

- este responsabil de evaluarea și comunicarea riscurilor pentru sănătatea umană (*art.14 alin. (2)*);
- elaborează Regulamente sanitare care reglementează normele sanitare care stabilesc criteriile de securitate și siguranță pentru om ale factorilor mediului înconjurător și ocupațional, ale produselor și serviciilor, cerințele de asigurare a unor condiții favorabile pentru viață și normativele sanitare (*art.6 alin. (2)*);
- asigură supravegherea de stat a sănătății publice (*art.10*).

Potrivit Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății

- evaluează riscurile pentru sănătate în raport cu determinanții stării de sănătate: factori sociali, economici, comportamentali, biologici și de mediu relevanți;
- asigură, prin intermediul instituțiilor din subordine, identificarea, evaluarea și comunicarea riscurilor pentru sănătate, asigură managementul acestor riscuri, prognozarea și diminuarea impactului negativ al riscurilor identificate asupra sănătății publice;
- dirijează, în condițiile legii, activitatea serviciului supravegherii de stat a sănătății publice;
- aprobă lista profesiilor și a factorilor de producție nocivi, precum și a lucrărilor pentru executarea cărora se efectuează examene medicale la angajare și examene periodice;
- asigură suportul de laborator în investigarea factorilor biologici, chimici, fizici și radiologici cu impact asupra sănătății publice;

2. Efectivul-limită:

Potrivit pct.2. din Hotărârea Guvernului nr.777 din 27 noiembrie 2009, efectivul-limită al aparatului central al Ministerului Sănătății constituie 85 unități.

3. INSPECȚIA MUNCII

1. Rolul și atribuțiile instituției în domeniul securității și sănătății în muncă (potrivit Legii privind Inspecția Muncii nr.140-XV din 10 mai 2001 și Regulamentului Inspecției Muncii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1481 din 27 decembrie 2001):

Inspecția Muncii este organ al administrației publice centrale care se află în subordinea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și exercită control de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative în domeniul muncii la întreprinderi, instituții și organizații, cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare, la persoane fizice care angajează salariați, precum și în autoritățile administrației publice centrale și locale.

Obiectivele Inspecției Muncii sînt următoarele:

a) asigurarea aplicării dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la condițiile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor;

b) difuzarea informațiilor despre cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației muncii;

c) informarea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei despre deficiențele legate de aplicarea legislației muncii.

În îndeplinirea obiectivelor sale, **Inspecția Muncii are următoarele atribuții:**

a) controlează respectarea legislației muncii, securității și sănătății în muncă;

b) eliberează, în modul și în condițiile stabilite de lege, avize privind introducerea în fabricație a prototipurilor de echipamente tehnice și de echipament individual de protecție și de lucru;

c) cercetează, în modul stabilit de Guvern, accidente de muncă;

d) coordonează activitatea de pregătire, instruire și informare a salariaților angajați în problemele relațiilor de muncă, securității și sănătății în muncă;

e) exercită alte atribuții prevăzute de lege.

2. Efectivul-limită:

Potrivit pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.1481 din 27 decembrie 2001, efectivul-limită al Inspecției Muncii constituie 96 unități (15 unități – efectivul aparatului central și 81 unități – efectivul inspectoratelor teritoriale de muncă).

3. Structura instituției:

- Conducerea – 2 unități
- Direcția monitorizarea aplicării legislației muncii și normelor de protecție a muncii – 7 unități
- Direcția tehnologii de inspecție, logistică și serviciu contabil – 6 unități

– Inspectoratele teritoriale de muncă (10 inspectorate desconcentrate în 2 municipii (Bălți și Chișinău), raioane și UTA Găgăuzia).

4. SERVICIUL DE SUPRAVEGHERE DE STAT A SĂNĂTĂȚII PUBLICE

1. Rolul și atribuțiile instituției în domeniul securității și sănătății în muncă (potrivit Codului muncii și Regulamentului Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.384 din 12 mai 2010):

Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice este autoritatea competentă pentru supravegherea de stat a sănătății publice.

Serviciul are următoarele atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă:

Conform Codului muncii

– Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice îndeplinește supravegherea de stat asupra respectării normelor sanitaro-igienice și sanitaro-antiepipedemice în toate unitățile, conform cerințelor și procedurii stabilite în lege (art.384).

Conform Regulamentului Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice

- supravegherea de stat a sănătății publice pe întreg teritoriul țării;
- organizarea educației pentru sănătate în problemele de prevenire a accidentelor, și în special a accidentelor rutiere, la domiciliu și la locul de muncă, și monitorizarea activităților de instruire a populației, inclusiv a angajaților la locul de muncă, în vederea acordării primului ajutor;
- organizarea educației pentru sănătate a personalului din întreprinderi, instituțiile de stat și private, din asociațiile rurale, în scopul evitării îmbolnăvirilor profesionale, păstrării capacității depline de muncă și stimulării inițiativei personale privind participarea acestora la măsurile de promovare a sănătății;
- dirijarea activităților de instruire igienică prin elaborarea cadrului normativ în domeniul instruirii igienice, programelor și materialelor metodice de instruire igienică pentru anumite categorii de angajați; stabilirea contingentelor de lucrători supuși instruirii igienice;
- evaluarea riscurilor pentru sănătate cauzate de factorii din mediul ocupațional;
- colectarea și evaluarea sistematică a datelor despre influența nocivă a factorilor determinanți ai leziunilor traumatiche (morbidity, invalidității, mortalității);

- elaborarea recomandărilor de prevenire a leziunilor traumatice;
- supravegherea și monitorizarea implementării măsurilor de prevenire a leziunilor traumatice;
- reglementarea sanitară a factorilor chimici, fizici, biologici, neuroemoționali, de stres profesional, ergonomici și radioactivi din mediul ocupațional cu acțiune nocivă și nefavorabilă asupra sănătății;
- identificarea și evaluarea factorilor de risc profesional din mediul ocupațional cu impact asupra sănătății lucrătorilor;
- supravegherea proceselor tehnologice care pot avea impact nefavorabil asupra sănătății lucrătorilor, incluzând utilajul de producere, instrumentele de lucru, substanțele chimice, materia primă, utilizate în procesul tehnologic de producție;
- supravegherea sănătății ocupaționale (morbiditatea cu incapacitate temporară de muncă, morbiditatea profesională, rezultatele examenelor medicale la angajare și periodice, traumatismul și otrăvirile, invaliditatea);
- supravegherea și monitorizarea stării de sănătate a lucrătorilor în relație cu mediul ocupațional, înregistrarea, raportarea și analiza bolilor profesionale și bolilor legate de profesie, în conformitate cu legislația sanitară în vigoare;
- determinarea activităților de producere cu factori nocivi și nefavorabili la executarea cărora se cere efectuarea obligatorie a examenelor medicale la angajare și periodice a lucrătorilor, recomandarea măsurilor de asanare a locurilor de muncă și transfer la alt lucru;
- controlul de stat privind organizarea și efectuarea examenelor medicale la angajare și periodice a lucrătorilor expuși acțiunii factorilor nocivi și nefavorabili din mediul ocupațional;
- efectuarea investigațiilor instrumentale și de laborator pentru estimarea factorilor fizici (iradieri electromagnetice de radiofrecvență, câmp magnetic, electric, electrostatic, iradieri infraroșii, ultraviolete, laser, zgomot, infrasunet, ultrasunet, vibrație, iluminare, microclimă), chimici și biologici în mediul ocupațional.

2. Numărul statelor de personal:

Conform Anexei nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.384 din 12 mai 2010, numărul statelor de personal ale instituțiilor Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice constituie 3199,25 unități.

3. Structura instituției (pct.8 Regulamentului Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice):

Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice este structurat astfel:

— la nivelul întâi — Ministerul Sănătății, reprezentat prin Medicul-șef sanitar de stat al Republicii Moldova — viceministru al sănătății și prin direcțiile relevante ale Ministerului;

— la nivelul doi — Centrul Național de Sănătate Publică, centrele de performanță de sănătate publică și centrele teritoriale de sănătate publică.

5. COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU CONSULTĂRI ȘI NEGOCIERI COLECTIVE

1. Rolul și atribuțiile instituției în domeniul securității și sănătății în muncă (potrivit Legii privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, a comisiilor pentru consultări și negocieri colective la nivel de ramură și la nivel teritorial nr. 245-XVI din 21 iulie 2006 și Regulamentul Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, aprobat prin Hotărârea acesteia nr.3 din 3 noiembrie 2006):

Comisia națională pentru consultări și negocieri colective este un organ tripartit autonom de interes public al parteneriatului social, constituit în scopul realizării obiectivelor prevăzute la art.4 din Legea nr.245-XVI din 21 iulie 2006 și al stabilirii bazelor de reglementare a relațiilor social-economice și de muncă în țară.

Obiectivele activității Comisiei naționale sînt:

a) consultările tripartite între partenerii sociali în problemele ce țin de domeniul muncii (*inclusiv de domeniul securității și sănătății în muncă*) și în problemele social-economice de interes național, de ramură și teritorial, promovarea parteneriatului social la toate nivelurile;

b) menținerea coeziunii, păcii și stabilității sociale pe teritoriul Republicii Moldova;

c) susținerea participării societății civile la promovarea politicilor naționale.

Comisia națională **are următoarele atribuții:**

— armonizează interesele Guvernului, ale patronatelor și sindicatelor în procesul elaborării bazelor de reglementare a relațiilor de muncă și a relațiilor social-economice;

— poartă negocieri colective, elaborează și promovează convenții colective la nivel național, contribuie la încheierea acestora și monitorizează procesul realizării lor, propune măsuri pentru asigurarea realizării;

— depistează la nivel național motivele situațiilor conflictuale și tensiunilor sociale din relațiile de muncă, organizează pregătirea și expertiza propunerilor menite să prevină astfel de situații și tensiuni;

- participă la examinarea și avizarea proiectelor de acte normative ce țin de domeniul muncii și domeniul social-economic;
- examinează și prezintă Guvernului propuneri asupra rapoartelor care se prezintă Organizației Internaționale a Muncii și asupra ratificării sau denunțării convențiilor ei;
- supraveghează îndeplinirea angajamentelor asumate de Republica Moldova prin ratificarea convențiilor Organizației Internaționale a Muncii nr.98 privind aplicarea principiilor dreptului la organizație și purtarea tratativelor colective și nr.144 privind consultările tripartite pentru aplicarea normelor internaționale ale muncii;
- studiază experiența internațională, participă la acțiunile organizațiilor de peste hotare vizînd sfera relațiilor de muncă și parteneriatului social;
- participă, prin reprezentanți, la conferințe, seminare, ședințe, mese rotunde și organizează astfel de acțiuni în probleme ce țin de competența sa;
- analizează și atenuează situațiile conflictuale dintre partenerii sociali la nivel național, de ramură și teritorial.

2. Componenta Comisiei naționale

Comisia națională pentru consultări și negocieri colective este compusă din 18 membri și 12 membri supleanți, numiți de partenerii sociali (Guvern, patronate și sindicate), după cum urmează:

- * 6 membri și 4 membri supleanți — de Guvern;
- * 6 membri și 4 membri supleanți — în comun de confederațiile patronatelor la nivel național;
- * 6 membri și 4 membri supleanți — în comun de confederațiile sindicatelor la nivel național.

3. Subdiviziunile interioare cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă copilului:

- Consiliul de specialitate permanent privind securitatea și sănătatea la locul de muncă, componența nominală a căruia a fost aprobată prin Hotărîrea Comisiei naționale nr.20 din 23 noiembrie 2007.

6. CONFEDERAȚIA NAȚIONALĂ A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

1. Rolul și atribuțiile instituției în domeniul securității și sănătății în muncă (potrivit Legii sindicatelor nr.1129-XIV din 7 iulie 2000 și Statutului Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova):

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova este un centru sindical național-interramural care întrunește pe principii benevole centre sindicale național-ramurale.

În calitate de **obiectiv** al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova în domeniul securității și sănătății în muncă putem menționa reprezentarea și protejarea la nivel național a drepturilor și intereselor social-economice, profesionale, de muncă colective și individuale ale membrilor de sindicat.

La **funcțiile** Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova în domeniul securității și sănătății în muncă pot fi atribuite următoarele:

- participarea la elaborarea proiectelor de programe, de legi și de alte acte normative care au ca obiectiv reglementarea drepturilor și intereselor profesionale, de muncă, economice și sociale ale membrilor de sindicat;
- negocierea și încheierea convențiilor colective la nivel național;
- exercitarea controlului asupra respectării legislației muncii și altor acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, a convențiilor colective și contractelor colective de muncă;
- instituirea unui sistem organizat de sprijinire a inițiativelor legislative în vederea alinierii legislației naționale la normele internaționale ale muncii și respectării condițiilor generale obligatorii pe care trebuie să le întrunească orice act legislativ sau normativ – apărarea drepturilor, libertăților, intereselor legitime ale salariaților, egalitatea și echitatea socială;
- sesizarea organismelor internaționale în cazul afectării drepturilor sindicatelor și ale salariaților sau neonorării de către autorități a angajamentelor ce decurg din actele internaționale în domeniu la care Republica Moldova a aderat sau este parte.

2. Subdiviziunile interioare cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă:

- Departamentul protecția muncii.

7. CONFEDERAȚIA NAȚIONALĂ A PATRONATULUI DIN REPUBLICA MOLDOVA

1. Rolul și atribuțiile instituției în domeniul securității și sănătății în muncă (potrivit Legii patronatelor nr.976-XIV din 11 mai 2000 și Statutului Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova):

Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova este o organizație patronală neguvernamentală, necomercială, independentă și apolitică, constituită pe principiul liberului consimțământ al membrilor, care își păstrează independența și dreptul la activitate în conformitate cu prevederile statutelor proprii.

Printre **scopurile** Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova se numără și asigurarea sănătății și securității în muncă.

La **obiectivele** Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova în domeniul securității și sănătății în muncă pot fi atribuite următoarele:

- participarea la elaborarea și avizarea proiectelor de legi și acte normative în domeniul securității și sănătății în muncă;
- participarea în cadrul Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective la negocierea convențiilor colective la nivel național;

2. Subdiviziunile interioare cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă copilului:

Serviciul extern de securitate și sănătate în muncă, care oferă următoarele servicii:

- evaluarea riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională prin identificarea pericolelor și evaluarea riscurilor pentru fiecare componentă a sistemului de muncă inclusiv pentru acele grupuri sensibile la riscuri specifice;
- efectuarea instructajului introductiv general, verificarea cunoștințelor în domeniul securității și sănătății în muncă la categoriile de personal, precum și completarea fișelor individuale de instructaj;
- instruirea conducătorilor locurilor de muncă privind organizarea activității de securitate și sănătate în muncă la nivel de societate;
- elaborarea de instrucțiuni proprii pentru completarea și/sau aplicarea reglementărilor de securitate și sănătate în munca, ținând seama de particularitățile activităților și ale unității/întreprinderii, precum și ale locurilor de munca/ posturilor de lucru;
- participare la întocmirea planului de prevenire și protecție compus din măsuri tehnice, sanitare, organizatorice, și de altă natură bazat pe evaluarea riscurilor;
- stabilirea atribuțiilor și responsabilităților în domeniul securității și sănătății în muncă, ce revin lucrătorilor, corespunzător funcțiilor exercitate, care se consemnează în fișa postului, cu aprobarea angajatorului;
- elaborarea tematicii pentru toate fazele de instruire;
- completarea fișelor de expunere la riscuri profesionale-tip, în vederea efectuării controlului medical la angajare și periodic al salariaților în baza fișei postului și a fișelor tehnologice de lucrare;
- comunicarea și cercetarea accidentelor de muncă minore;
- efectuarea controlului locurilor de muncă cu întocmirea proceselor verbale de control care evidențiază deficiențele și stabilesc măsurile ce trebuie luate;
- stabilirea zonelor care necesită semnalizare de securitate și sănătate în muncă;

– identificarea echipamentelor individuale de protecție necesare pentru posturile de lucru din întreprindere și întocmirea necesarului de dotare a lucrătorilor cu echipament individual de protecție;

– consultanța și soluționarea problemelor noi apărute pentru firmele contractante.

8. ÎNTREPRINDEREA DE STAT „CENTRUL DE INSTRUIRE ÎN DOMENIUL RELAȚIILOR DE MUNCĂ”

1. Rolul și atribuțiile instituției în domeniul securității și sănătății în muncă (potrivit Statutului, aprobat prin ordinul Ministrului muncii, protecției sociale și familiei):

Î.S. „Centrul de instruire în domeniul relațiilor de muncă” se subordonează Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și are următoarele atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă (*care reprezintă și principalele genuri de activitate ale acesteia*):

– efectuează instruirea inspectorilor de muncă și a personalului din cadrul întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor în domeniul raporturilor de muncă și în domeniul securității și sănătății în muncă;

– prestează altor întreprinderi, instituții și organizații, în bază de contract, serviciile de protecție și de prevenire a riscurilor profesionale;

– efectuează diferite testări și analize tehnice;

– organizează conferințe, seminare, ședințe, mese rotunde cu caracter de schimb de experiență în domeniul raporturilor de muncă și în domeniul securității și sănătății în muncă;

– editează materiale didactice în domeniul raporturilor de muncă și în domeniul securității și sănătății în muncă.

2. Efectivul-limită:

Efectivul-limită al Î.S. „Centrul de instruire în domeniul relațiilor de muncă” constituie 4 unități.

9. CENTRE DE INFORMARE ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

În Republica Moldova nu există vreun Centru de informare în domeniul securității și sănătății în muncă. De asemenea, nu există nici o legătură cu rețeaua Centrelor de informare privind securitatea și sănătatea în muncă al Biroului Internațional al Muncii și cu Agenția Europeană de Securitate și Sănătate în Muncă.

10. STRUCTURI CARE SE CREEAZĂ LA NIVEL DE UNITATE

Serviciul de protecție și prevenire

În conformitate cu art.11 din Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, angajatorul desemnează unul sau mai mulți lucrători care să se ocupe de activitățile de protecție și prevenire a riscurilor profesionale în unitate.

Lucrătorii desemnați nu trebuie să fie dezavantajați ca urmare a desfășurării activităților de protecție și prevenire a riscurilor profesionale.

Lucrătorii desemnați trebuie să dispună de timpul necesar pentru a-și putea îndeplini obligațiile ce rezultă din Legea securității și sănătății în muncă.

În cazul în care resursele unității respective nu sînt suficiente pentru organizarea activităților de protecție și prevenire din lipsa personalului specializat, angajatorul este obligat să recurgă la servicii externe de protecție și prevenire.

În cazul în care angajatorul recurge la serviciile externe de protecție și prevenire, acestea vor fi informate de către angajator asupra factorilor cunoscuți sau suspectați ca avînd efecte asupra securității și sănătății lucrătorilor și vor avea acces la informațiile privind:

a) riscurile profesionale, precum și activitățile și măsurile de protecție și prevenire atît la nivelul unității, în general, cît și la nivelul fiecărui tip de post de lucru și/sau de funcție, în particular;

b) lucrătorii desemnați care vor aplica măsurile de prim ajutor, de stingere a incendiilor și de evacuare a lucrătorilor, instruirea lor și echipamentul pus la dispoziția lor.

Lucrătorii desemnați vor avea, în special, atribuții privind securitatea și sănătatea în muncă și, cel mult, atribuții complementare.

În toate cazurile:

a) lucrătorii desemnați trebuie să aibă absolvite cursurile de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă și să dispună de mijloacele necesare;

b) serviciile externe de protecție și prevenire consultate trebuie să aibă capacitățile și mijloacele personale și profesionale necesare;

c) lucrătorii desemnați și serviciile externe de protecție și prevenire consultate trebuie să fie în număr suficient pentru a putea asigura organizarea măsurilor de protecție și prevenire, ținînd cont de mărimea unității și/sau de riscurile la care sînt expuși lucrătorii, precum și de distribuția acestora în cadrul unității.

Protecția și prevenirea riscurilor profesionale, care fac obiectul prezentului articol, sînt asigurate de unul sau de mai mulți lucrători desemnați, de unul sau de mai multe servicii distincte, indiferent dacă sînt din interiorul sau din exteriorul unității.

Lucrătorul desemnat (lucrătorii desemnați) și/sau serviciul (serviciile) de protecție și prevenire trebuie să colaboreze între ei.

În cazul unităților în care se desfășoară activități fără pericole de accidentare sau de îmbolnăvire profesională, conducătorul unității poate să-și asume atribuțiile

lucrătorului desemnat dacă acesta a absolvit cursurile de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă.

Comitetul pentru securitate și sănătate în muncă

În conformitate cu art.16 din Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, la nivelul unității se constituie comitetul pentru securitate și sănătate în muncă care asigură colaborarea angajatorului și lucrătorilor în vederea identificării măsurilor privind asigurarea securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă.

Comitetul pentru securitate și sănătate în muncă se constituie, în baza principiului de paritate, din reprezentanți ai angajatorului și, respectiv, ai lucrătorilor.

Inițiator al constituirii comitetului de securitate și sănătate în muncă poate fi oricare dintre părți.

Potrivit pct.26 din Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a comitetului pentru securitate și sănătate în muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.95 din 5 februarie 2009, Comitetul are următoarele atribuții de bază:

- examinează și face propuneri privind planul de protecție și prevenire;
- monitorizează realizarea planului de protecție și prevenire, inclusiv alocarea mijloacelor necesare realizării măsurilor stipulate în plan;
- examinează chestiuni privind introducerea de noi tehnologii, alegerea echipamentelor de lucru, luând în considerare eventualele consecințe asupra securității și sănătății în muncă, și face propuneri în cazul constatării anumitor deficiente;
- examinează chestiuni privind alegerea, cumpărarea, întreținerea și utilizarea echipamentelor de lucru, a echipamentelor de protecție colectivă și individuală;
- analizează modul de îndeplinire a atribuțiilor ce revin serviciului extern de protecție și prevenire;
- propune măsuri de amenajare a locurilor de muncă, ținând seama de prezența femeilor și bărbaților, grupurilor sensibile la riscuri specifice;
- examinează cererile formulate de lucrători privind condițiile de muncă și modul în care își îndeplinesc atribuțiile lucrătorii desemnați;
- urmărește modul în care se aplică și se respectă actele normative de securitate și sănătate în muncă, măsurile dispuse de inspectorul de muncă, precum și modul în care este asigurată egalitatea între femei și bărbați, în ceea ce privește securitatea și sănătatea lor la locul de muncă;

- examinează propunerile lucrătorilor privind prevenirea riscurilor profesionale, precum și privind îmbunătățirea condițiilor de muncă, și propune introducerea acestora în planul de protecție și prevenire;

- analizează cauzele producerii accidentelor de muncă și poate propune măsuri de prevenire a acestora;

- efectuează verificări proprii privind aplicarea instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă, întocmind în acest sens rapoarte în scris;

- examinează raportul scris, prezentat comitetului de către conducătorul unității cel puțin o dată pe an, cu privire la situația securității și sănătății în muncă, la acțiunile care au fost întreprinse și la eficiența acestora în anul încheiat, precum și propunerile pentru planul de protecție și prevenire ce urmează a fi realizat în anul următor.

Conform pct.27 din același Regulament, membrii comitetului sînt în drept:

- să aibă acces liber la toate locurile de muncă/posturile de lucru;

- să solicite și să primească de la angajator informații despre situația securității și sănătății în muncă;

- să ia în dezbateri, în ședințele comitetului, rapoartele angajatorului despre îndeplinirea obligațiilor acestuia în domeniul securității și sănătății în muncă;

- să facă propuneri la elaborarea planului de protecție și prevenire;

- să solicite angajatorului sancționarea disciplinară a lucrătorilor care încalcă dispozițiile actelor legislative și normative de securitate și sănătate în muncă;

- să propună stimularea lucrătorilor pentru participare în activități de securitate și sănătate în muncă;

- să sesizeze inspectoratul teritorial de muncă și sindicatul respectiv despre încălcările actelor legislative și normative de securitate și sănătate în muncă, comise de către angajator sau de alte persoane cu funcții de răspundere.

Serviciul medical

Potrivit art.235 din Codul muncii, Serviciul medical se înființează, în mod obligatoriu, în unitățile care au 300 și mai mulți salariați. La unitățile unde numărul salariaților este mai mic de 300, angajatorul și reprezentanții salariaților vor soluționa problema creării serviciului medical în procesul negocierilor colective.

Serviciul medical urmărește:

- a) organizarea și efectuarea, în modul stabilit de legislație, a controlului (examenului) medical al salariaților atît la angajare, cît și pe durata contractului individual de muncă;

- b) supravegherea respectării normelor de igienă a muncii.

În scopul îndeplinirii sarcinilor ce-i revin, serviciul medical poate propune angajatorului, în baza certificatului medical corespunzător, schimbarea, prin transfer sau permutare, a locului de muncă sau a specificului muncii salariatului în legătură cu starea lui de sănătate.

Personalul serviciului medical se formează din persoane cu studii medicale, selectate de angajator la propunerea autorității publice competente în domeniul ocrotirii sănătății.

Unitățile care au mai puțin de 300 salariați și care nu dispun de serviciu medical pot apela la serviciile instituțiilor medicale în modul stabilit.

CONSTATĂRI:

Republica Moldova dispune de un cadru instituțional bine structurat în domeniul securității și sănătății în muncă.

În același timp:

a) Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei nu dispune de personal calificat cu cunoștințe speciale în domeniul securității și sănătății în muncă;

b) Inspekția Muncii nu dispune de o subdiviziune interioară cu atribuții în domeniul sănătății în muncă și, respectiv, de personal calificat cu cunoștințe speciale în domeniul sănătății în muncă;

c) în Republica Moldova nu există nici o instituție de stat cu atribuții distincte în domeniul sănătății în muncă, care poate oferi servicii de calitate în domeniul de referință;

d) în Republica Moldova nu există Centre de informare în domeniul securității și sănătății în muncă. De asemenea, nu există nici o legătură cu rețeaua Centrelor de informare privind securitatea și sănătatea în muncă al Biroului Internațional al Muncii și cu Agenția Europeană de Securitate și Sănătate în Muncă;

e) baza tehnico-materială și efectivul-limită al Î.S. „Centrul de instruire în domeniul relațiilor de muncă” sînt foarte limitate.

Ș III. POLITICA STATULUI ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008

Politica statului în domeniul securității și sănătății în muncă se elaborează și se reexaminează cu consultarea patronatelor și a sindicatelor, ținând cont de evoluția reglementărilor internaționale în acest domeniu și de progresul tehnic (art.4). Politica statului în domeniul securității și sănătății în muncă include următoarele sfere de acțiune, în măsura în care ele afectează securitatea și sănătatea lucrătorilor, mediul de lucru (art.5):

a) conceperea, încercarea, alegerea, înlocuirea, instalarea, amenajarea, utilizarea și întreținerea componentelor materiale ale muncii (locurile de muncă, mediul de lucru, uneltele, mașinile și materialele, substanțele și agenții chimici, fizici și biologici, procedeele de lucru);

b) legăturile care există între componentele materiale ale muncii și persoanele care execută sau supervizează munca, precum și adaptarea mașinilor, materialelor, timpului de muncă, organizării muncii și procedeele de lucru la capacitățile fizice și mintale ale lucrătorilor;

c) instruirea, inclusiv instruirea periodică, calificarea și motivația lucrătorilor care participă, cu un titlu sau altul, la atingerea nivelurilor suficiente de securitate și sănătate în muncă;

d) comunicarea și cooperarea în domeniul securității și sănătății în muncă la toate nivelurile, de la nivelul grupului de lucru, nivelul unității și pînă la nivelul național.

Guvernul aprobă cerințele minime de securitate și sănătate în muncă la locul de muncă pentru protecția lucrătorilor în anumite activități complexe, pentru folosirea echipamentelor de lucru și a echipamentelor individuale de protecție (art.6).

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei este organul central de specialitate al administrației publice care coordonează securitatea și sănătatea în muncă (art.7).

Controlul aplicării de către angajatori a Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008 și a altor acte normative de securitate și sănătate în muncă este exercitat de Inspekția Muncii (art.8).

Codul muncii

Direcțiile principale ale politicii de stat în domeniul protecției muncii sînt (art.222):

a) asigurarea priorității privind păstrarea vieții și sănătății salariaților;

b) emiterea și aplicarea actelor normative privind protecția muncii;

- c) coordonarea activităților în domeniul protecției muncii și al mediului;
- d) supravegherea și controlul de stat asupra respectării actelor normative în domeniul protecției muncii;
- e) sprijinirea controlului obștesc asupra respectării drepturilor și intereselor legitime ale salariaților în domeniul protecției muncii;
- f) cercetarea și evidența accidentelor de muncă și a bolilor profesionale;
- g) apărarea intereselor legitime ale salariaților care au avut de suferit în urma accidentelor de muncă și a bolilor profesionale, precum și ale membrilor familiilor lor, prin asigurarea socială obligatorie contra accidentelor de muncă și bolilor profesionale;
- h) stabilirea compensațiilor pentru munca în condiții grele, vătămătoare și/sau periculoase ce nu pot fi înlăturate în condițiile nivelului tehnic actual al producției și al organizării muncii;
- i) propagarea experienței avansate în domeniul protecției muncii;
- j) participarea autorităților publice la realizarea măsurilor de protecție a muncii;
- k) pregătirea și reciclarea specialiștilor în domeniul protecției muncii;
- l) organizarea evidenței statistice de stat privind condițiile de muncă, accidente de muncă, bolile profesionale și consecințele materiale ale acestora;
- m) asigurarea funcționării sistemului informațional unic în domeniul protecției muncii;
- n) colaborarea internațională în domeniul protecției muncii;
- o) contribuirea la crearea condițiilor de muncă nepericuloase, la elaborarea și utilizarea tehnicii și a tehnologiilor nepericuloase, la producerea mijloacelor de protecție individuală și colectivă a salariaților;
- p) reglementarea asigurării salariaților cu echipament de protecție individuală și colectivă, cu încăperi și instalații sanitar-sociale, cu mijloace curativ-profilactice din contul angajatorului.

Realizarea direcțiilor principale ale politicii de stat în domeniul protecției muncii se asigură prin acțiuni coordonate ale autorităților publice centrale și locale, ale patronatelor, sindicatelor, angajatorilor, reprezentanților salariaților.

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei exercită coordonarea activității de protecție a muncii în Republica Moldova (*art.223*).

Normele de protecție a muncii și normele de igienă a muncii, obligatorii pentru unități, se emit, respectiv, de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și de Ministerul Sănătății după consultarea patronatelor și sindicatelor, cu respectarea

prevederilor Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale (*art.224*)

Documente de politici

În Republica Moldova lipsesc careva documente de politici în domeniul securității și sănătății în muncă.

Cît privește Politica Națională de Sănătate, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.886 din 6 august 2006, aceasta are doar anumite tangențe cu securitatea și sănătatea în muncă.

Astfel, pct.68 din Politica Națională de Sănătate prevede fortificarea cadrului legal vizînd igiena muncii, în special la capitolul racordării la prevederile legislației europene în domeniu.

CONSTATĂRI:

Legislația în vigoare a Republicii Moldova prevede organul central de specialitate al administrației publice responsabil de elaborarea politicii statului în domeniul securității și sănătății în muncă, modalitate de elaborare, sferile de acțiune și direcțiile principale ale acestei politici.

În același timp, în Republica Moldova la momentul actual lipsesc careva documente de politici în domeniul securității și sănătății în muncă.

§ IV. INSPECTAREA SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

În conformitate cu art.8 din Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, controlul aplicării de către angajatori a respectivei legi și a altor acte normative de securitate și sănătate în muncă este exercitat de Inspekția Muncii. Activitățile de control se desfășoară cu respectarea dispozițiilor Legii nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspekția Muncii.

Potrivit art.1 din Legea nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspekția Muncii, Inspekția Muncii este organ al administrației publice centrale care se află în subordinea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și exercită control de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative în domeniul muncii la întreprinderi, instituții și organizații, cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare, la persoane fizice care angajează salariați, precum și în autoritățile administrației publice centrale și locale.

Efectivul de personal și organigrama Inspekției Muncii sînt prezentate în Anexa nr.1 la prezentul Raport.

Conform art.8 din Legea nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspekția Muncii, în exercițiul funcțiunii, inspectorul de muncă, la prezentarea legitimației de serviciu, este în drept:

- să pătrundă liber, la orice oră din zi sau din noapte, fără informarea prealabilă a angajatorului, în locurile de muncă, în încăperile de serviciu și de producție;

- să solicite și să primească de la angajator actele și informațiile necesare controlului;

- să solicite și să primească, în limitele competenței, declarații de la angajatori și salariați;

- să ceară lichidarea imediată sau într-un anumit termen a abaterilor constatate de la dispozițiile actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la condițiile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor;

- să solicite retragerea de către autoritățile administrației publice competente a autorizației (licenței) de activitate a angajatorului pentru neexecutarea intenționată a prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor legislației muncii și normelor de securitate și sănătate în muncă, stabilită în urma controalelor repetate.

Suplimentar la cele menționate mai sus, inspectorul de muncă cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă este în drept:

- să dispună sistarea funcționării (inclusiv prin sigilare, cu indicarea în procesul-verbal de control) a atelierelor, a halelor, a secțiilor, a altor subdiviziuni ale unității, sistarea exploatării clădirilor, a edificiilor și a echipamentelor tehnice,

precum și sistarea lucrărilor și a proceselor tehnologice, doar în cazul unui pericol iminent de accidentare;

– să propună anularea avizelor privind introducerea în fabricație a prototipurilor de echipamente tehnice și de echipament individual de protecție și de lucru dacă constată că, prin modificarea condițiilor care au stat la baza emiterii acestora, nu se respectă cerințele actelor normative din domeniul securității și sănătății în muncă.

Prin Legea nr.304-XVI din 25 decembrie 2008 (*în vigoare din data de 30 aprilie 2010*) în Legea nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspekția Muncii au fost operate un șir de modificări și completări care vizează modul, condițiile și procedura de efectuare a controlului de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă.

Potrivit modificărilor operate, controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă are drept scop:

– verificarea modului în care angajatorul (persoana care acționează în numele acestuia) respectă legislația muncii, securității și sănătății în muncă;

– acordarea ajutorului consultativ și metodologic angajatorului (persoanei care acționează în numele acestuia) în identificarea căilor de aplicare eficientă a legislației și de prevenire a încălcărilor, precum și de lichidare a încălcărilor în cazul constatării acestora;

– sancționarea încălcărilor constatate.

Controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă se realizează prin:

a) controlul de fond, care are drept obiectiv verificarea în ansamblu a respectării legislației muncii, securității și sănătății în muncă;

b) controlul tematic, care are drept obiectiv verificarea respectării legislației muncii, securității și sănătății în muncă în anumite perioade de timp sau în anumite domenii de activitate, precum și verificarea respectării unor aspecte ale legislației muncii, securității și sănătății în muncă;

c) controlul inopinat, care se efectuează:

– la examinarea unor petiții, sesizări care invocă încălcarea legislației muncii, securității și sănătății în muncă;

– la soluționarea operativă a unor cazuri de nerespectare evidentă a legislației muncii, securității și sănătății în muncă;

– la cercetarea accidentelor de muncă.

Controlul repetat poate fi efectuat la expirarea termenului stabilit în cadrul controlului anterior de inspectorul de muncă pentru lichidarea încălcărilor,

executarea prescripțiilor și conformarea cu prevederile legale. Controlul repetat poate fi exercitat ori de câte ori este necesar pentru a asigura respectarea prevederilor legislației muncii, securității și sănătății în muncă.

Controlul de fond și controlul tematic se desfășoară în conformitate cu Programul anual de activitate al Inspecției Muncii, aprobat de inspectorul general de stat al muncii după coordonarea cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

Inspectoratele teritoriale de muncă desfășoară controlul de fond și controlul tematic conform planurilor trimestriale de activitate, elaborate în baza Programului anual de activitate al Inspecției Muncii și aprobate de inspectorul-șef al inspectoratului teritorial de muncă.

Controlul de fond și controlul tematic pot fi realizate și la solicitarea angajatorului (persoanei care acționează în numele acestuia), a salariatului sau a sindicatelor.

Controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă se efectuează în baza dispoziției de control emisă de:

- inspectorul general de stat al muncii;
- adjuncții inspectorului general de stat al muncii;
- inspectorul-șef al inspectoratului teritorial de muncă;
- adjunctul inspectorului-șef al inspectoratului teritorial de muncă.

Controlul inopinat poate fi efectuat și din inițiativa inspectorului de muncă, fără dispoziția de control, urmînd ca inspectorul să informeze imediat despre aceasta una dintre persoanele menționate mai sus.

Inspectorul de muncă informează angajatorul (persoana care acționează în numele acestuia) despre prezența sa în unitate înainte de începerea controlului. Fac excepție cazurile în care inspectorul este informat prin sesizările scrise (inclusiv în variantă electronică) ale salariaților, partenerilor sociali sau ale instituțiilor și organizațiilor interesate, din care rezultă că angajatorul:

- încalcă legislația în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă;
- nu lichidează încălcările legislației în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă depistate în controalele anterioare;
- nu informează despre accidentele de muncă produse în unitate.

Durata controlului nu trebuie să depășească 3 zile lucrătoare. La necesitate, inspectorul general de stat al muncii sau adjuncții săi pot prelungi durata acestuia.

Controlul de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă se finalizează cu întocmirea

de către inspectorul de muncă a unui proces-verbal de control de modelul aprobat de inspectorul general de stat al muncii. În procesul-verbal, inspectorul de muncă consemnează succint esența încălcării constatate, indică prevederile actelor legislative și ale altor acte normative încălcate și dispune conformarea imediată sau, după caz, într-un termen rezonabil cu prevederile legale.

Dacă în cadrul controlului nu se constată încălcări, inspectorul de muncă consemnează în procesul-verbal de control respectarea actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă.

Dacă constată că exploatarea clădirilor, a edificiilor și a echipamentelor tehnice, precum și desfășurarea lucrărilor și a proceselor tehnologice prezintă pericol iminent de accidentare, inspectorul de muncă dispune, printr-o prescripție de modelul aprobat de inspectorul general de stat al muncii, sistarea lor, evacuarea personalului de la locurile de muncă aflate în pericol și înlăturarea pericolelor constatate. În prescripția de sistare se indică succint esența încălcării cu pericol iminent de accidentare, actele legislative și alte acte normative a căror nerespectare a provocat apariția pericolului. Prescripția de sistare se semnează de inspectorul de muncă și de angajator (persoana care acționează în numele acestuia).

Dacă dispune sistarea exploatării clădirilor, a edificiilor și a echipamentelor tehnice, precum și a lucrărilor și proceselor tehnologice cu pericol iminent de accidentare, inspectorul de muncă consemnează acest fapt în procesul-verbal de control. Copia de pe prescripția de sistare se anexează la procesul-verbal de control.

Dacă înlăturarea pericolului necesită timp, inspectorul de muncă sigilează aparatele de conectare la sursele de alimentare cu energie electrică, panourile de comandă, părțile mobile sau alte părți ale clădirilor, ale instalațiilor, ale echipamentelor tehnice cu pericol iminent de accidentare. Sigiliul se aplică în așa mod încât să blocheze repunerea lor în funcțiune, lăsându-se loc de acces doar pentru intervenții de înlăturare a pericolului. Inspectorul de muncă indică în prescripția de sistare aplicarea sigiliului, numărul lui și locul aplicării și informează despre aceasta conducătorul locului de muncă și angajatorul (persoana care acționează în numele acestuia).

În prescripția de sistare, inspectorul de muncă dispune să fie informat în scris despre lichidarea încălcărilor cu pericol de accidentare.

Aspirînd spre realizarea obiectivelor sale, Inspekția Muncii întreprinde acțiuni în vederea prevenirii ilegalităților din domeniul securității și sănătății în muncă și conformării la prevederile legale.

În acest context, urmărind modul respectării actelor legislative și a altor acte normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, Inspekția Muncii

și subdiviziunile sale teritoriale efectuează anual mai mult de 6000 de vizite de control la unități cu un număr de peste 340 000 salariați, dintre care peste 50 la sută sînt femei. Din numărul total de controale circa 55 la sută au drept obiectiv aplicarea cadrului legal referitor la securitatea și sănătatea în muncă.

Din numărul total de controale 70% constituie controale de fond, 20% – controale inopinate, 8% – controale tematice, 2% – controale repetate.

Repartizarea numărului de controale după domeniul de activitate se prezintă după cum urmează:

- 28% – unități din ramura comerțului;
- 19% – activități de servicii colective, sociale și personale;
- 17% – unități din ramura agriculturii;
- cîte 7% – unități din ramura industriei prelucrătoare, ramura de construcție și învățămînt;
- 4% – unități din ramura transportului;
- cîte 3% – administrația publică și unități din domeniul sănătății;
- cîte 1% – unități din domeniul industriei extractive, energetică, activitate hotelieră, instituții financiare și alte activități.

Controalele întreprinse se finalizează cu întocmirea proceselor-verbale de control în care inspectorii de muncă înregistrează anual circa 34000 de diferite deficiențe de securitate și sănătate în muncă și cazuri de încălcare a prevederilor legale. Tot în procesele-verbale de control inspectorii de muncă dispun măsuri necesare pentru asigurarea respectării normelor de drept din domeniul securității și sănătății în muncă.

Este necesar de menționat și faptul că inspectorii de muncă nu au la dispoziție un sistem automatizat de prelucrare a datelor, fapt care diminuează gradul de operativitate a acțiunilor de inspecție, scade din oportunitatea și eficiența măsurilor dispuse pentru conformare și prevenire.

Cele mai frecvent întîlnite deficiențe de securitate și sănătate în muncă și abateri de la prevederile legale din domeniu sînt:

- lipsa unor strategii de protecție și prevenire;
- admiterea la lucru a persoanelor fără pregătire profesională și fără instruire în materie de securitate și sănătate în muncă;
- prestarea muncii în condiții de risc sporit;
- aplicarea tehnologiilor depășite și periculoase;
- neasigurarea cu echipament de protecție;
- amplasarea proceselor tehnologice în încăperi neadecvate;

- exploatarea echipamentelor de muncă improvizate fără dispozitive de protecție;
- neefectuarea atestării locurilor de muncă.

Eforturile depuse de inspectorii de muncă în activitățile de control și în procesul de monitorizare a aplicării cadrului legal din domeniul securității și sănătății în muncă contribuie la stabilirea unei tendințe ușor sesizabile de conformare a angajatorilor la prevederile legale din domeniu, fapt care conduce și la îmbunătățirea securității și sănătății în muncă.

Activitățile de control și măsurile dispuse de inspectorii de muncă cu prilejul controalelor atestă că angajatorii întreprind anumite măsuri pentru a asigura securitatea și sănătatea salariaților. Aceste măsuri se regăsesc în planurile anuale de prevenire și vizează:

- modificarea unor utilaje și procedee de muncă ce prezentau riscuri înalte de accidentare;
- substituirea unor echipamente periculoase cu altele mai puțin periculoase sau nepericuloase;
- dotarea echipamentelor tehnice cu dispozitive de protecție;
- asigurarea cu sisteme de exhaustare a noxelor din mediul de muncă;
- instruirea salariaților în materie de securitate și sănătate în muncă;
- asigurarea salariaților cu echipament individual de protecție și de lucru, etc.

Asemenea planuri de prevenire posedă circa 65 la sută din agenții economice vizitați cu prilejul controalelor.

În vederea sensibilizării celor interesați în asigurarea condițiilor de securitate și sănătate în muncă Inspekția Muncii informează prin diferite surse mass-media despre prevederile legislației din acest domeniu, precum și despre căile de respectare a acesteia. În procesele de informare sînt apelate organele de presă centrale și locale, diferite posturi de radio și televiziune. În această ordine de idei se înscrie participarea frecventă a conducerii Inspekției Muncii în cadrul emisiunilor radiofonice și televizate cu comentarii privind aplicarea legislației securității și sănătății în muncă.

Pe parcursul mai multor ani Inspekția Muncii organizează, realizează și participă în diverse întruniri cu reprezentanții autorităților administrației publice locale, cu reprezentanții mediului de afaceri. La aceste întruniri se pun în dezbatere diverse situații care țin de aplicarea Legii securității și sănătății în muncă, de asigurarea condițiilor de muncă nepericuloase și inofensive și de prevenirea accidentelor de muncă.

Întru asigurarea respectării cerințelor de securitate și sănătate în muncă Inspekția Muncii colaborează cu Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, cu Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova și cu alte instituții interesate.

În baza Acordului de colaborare cu Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova și în baza Acordului de colaborare cu Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, colaboratorii Inspekției Muncii participă în cadrul diferitor acțiuni, organizate în scopul popularizării și promovării securității și sănătății în muncă

Se acordă o atenție deosebită și se întreprind acțiuni în vederea asigurării și realizării unui proces de pregătire continuă a inspectorilor de muncă. În acest context, pentru pregătirea inspectorilor de muncă au fost organizate diferite seminare instructiv-didactice. Acestea au fost organizate și realizate cu concursul specialiștilor din cadrul aparatului central al Inspekției Muncii, experților străini, inclusiv și cu suportul OIM

Indicatori de activitate a Inspekției Muncii sînt reflectați în Anexa nr.2 la prezentul Raport.

CONSTATĂRI:

Inspekția Muncii aplică în activitățile sale toate mecanismele legale pentru a contribui la sporirea nivelului de securitate și sănătate în muncă.

Totodată, Inspekția Muncii:

- a) nu dispune de efectiv suficient;
- b) nu dispune de un sistem automatizat de prelucrare a datelor, fapt care influențează atît operativitatea activității, cît și capacitatea instituțională a acesteia.

§ V. STATISTICA SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

Statistica securității și sănătății în muncă este parte integrantă a statisticii naționale și este reglementată de Legea cu privire la statistica oficială nr.412-XV din 9 decembrie 2004.

Datele statistice de securitate și sănătate în muncă se colectează de la agenți economici anual, conform metodelor stabilite de Biroul Național de Statistică, pe eșantioane reprezentative teritorial și pe domenii de activitate.

Datele statistice se colectează pe baza formularului de Raport statistic 1-SSM, care se aprobă de Biroul Național de Statistică. Formularul în cauză vizează următoarele date:

- denumirea, adresa juridică, domeniul de activitate al unității economice;
- efectivul de personal;
- cheltuieli pentru realizarea măsurilor de securitate și sănătate în muncă;
- numărul de accidentați în muncă;
- repartizarea accidentaților după împrejurări și cauze;
- starea condițiilor de muncă;

Potrivit statisticilor, numărul de unități economice care depun Raportul statistic „Securitatea și Sănătatea în Muncă” depășește 5500, cu un efectiv de personal mai mare de 20 salariați.

Numărul unităților economice și numărul salariaților existenți în scripte în anii 2006–2009 sînt reflectate în Anexa nr.3 la prezentul Raport.

Potrivit datelor statistice, circa 4 la sută din numărul total de salariați muncesc în condiții de muncă necorespunzătoare cerințelor de securitate și sănătate în muncă. Cele mai pronunțate condiții necorespunzătoare sînt:

- zgomot de nivel sporit;
- vibrații de nivel sporit;
- iluminatul cu devieri de la cerințele normative;
- gaze, pulberi și alte impurități din mediul de muncă cu un grad de concentrare ce depășește limitele admisibile;
- temperaturi cu deviere de la valorile acceptabile;
- umeditate sporită a aierului;
- efortul fizic.

Potrivit statisticilor, în vederea prevenirii accidentelor de muncă și asigurării condițiilor inofensive de muncă, angajatorii, în ansamblu pe țară, cheltuiesc anual mijloace financiare care constituie sume ce depășesc 18 mln. lei.

Numărul personalului ocupat în condiții de muncă care nu corespund cerințelor de securitate și sănătate în muncă în anii 2006–2009 este reflectat în Anexa nr.4 la prezentul Raport

CONSTATĂRI:

În Republica Moldova există acoperire juridică a statisticii securității și sănătății în muncă. Aceasta se realizează pe baza formularului tipizat 1-SSM. Colectarea datelor statistice se face pe eşantioane de unități cu un efectiv de personal mai mare de 20 de salariați. Totodată, sînt lăsați în afara procesului de colectare a datelor agenții economici cu un efectiv de personal mai mic de 20 salariați, ceea ce nu permite crearea unei imagini adecvate a situației securității și sănătății în muncă.

Formularul 1-SSM nu include în sine informații și indicatori ce s-ar referi:

- la numărul de unități economice care desfășoară activități de securitate și sănătate în muncă într-un mod organizat;
- la numărul de persoane desemnate pentru desfășurarea activităților de securitate și sănătate în muncă;
- la numărul și categoriile de personal instruit în materie de securitate și sănătate în muncă.

§ VI. ACCIDENTE DE MUNCĂ ȘI BOLI PROFESIONALE

Conform art.222 din Codul muncii, printre direcțiile principale ale politicii de stat în domeniul securității și sănătății în muncă se numără și cercetarea și evidența accidentelor de muncă și a bolilor profesionale.

Potrivit art.225 lit. u) din Codul muncii și art.13 lit. p) din Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, angajatorul este obligat să asigure comunicarea, cercetarea, evidența și raportarea corectă și în termenele stabilite a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale produse în unitate, elaborarea și realizarea măsurilor de prevenire a acestora.

Cercetarea accidentelor de muncă se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1361 din 22 decembrie 2005.

În conformitate cu pct.3 din Regulamentul menționat, prin accident de muncă se înțelege un eveniment care a produs vătămarea violentă a organismului salariatului (leziune, stres psihologic, electrocutare, arsură, degerare, asfixiere, intoxicație acută, leziuni corporale provocate de insecte și animale, de calamități naturale etc.), ca urmare a acțiunii unui factor de risc (însușire, stare, proces, fenomen, comportament) propriu unui element al sistemului de muncă (executant, sarcini de muncă, mijloace de producție, mediu de muncă) și care a condus la pierderea temporară sau permanentă a capacității de muncă ori la decesul salariatului, survenit:

- a) în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă sau obligațiilor de serviciu;
- b) înainte de începerea sau după încetarea lucrului, când salariatul se deplasează de la intrarea în incinta întreprinderii, instituției, organizației (în continuare – unitate) pînă la locul de muncă și invers, își schimbă îmbrăcămintea personală, echipamentul individual de protecție și de lucru și invers, preia sau predă locul de muncă și mijloacele de producție;
- c) în timpul pauzelor stabilite, când salariatul se află pe teritoriul unității sau la locul său de muncă, precum și în timpul frecventării încăperilor sanitaro-igienice sau auxiliare;
- d) în timpul deplasării de la domiciliu la lucru și invers, cu transportul oferit de unitate, în modul stabilit, precum și în timpul îmbarcării sau debarcării din acest mijloc de transport;
- e) în timpul deplasării de la unitatea în care este încadrat salariatul, pînă la locul de muncă, organizat în afara teritoriului unității, sau pînă la o altă unitate, și invers, pentru îndeplinirea unei sarcini de muncă sau a obligațiilor de serviciu, în timpul util pentru aceasta și pe traseul stabilit al deplasării, indiferent de modul de deplasare sau mijlocul de transport utilizat;

f) în cadrul participării la acțiuni culturale, sportive sau la alte activități organizate de unitate în baza ordinului sau dispoziției emise de angajator;

g) în cadrul acțiunii întreprinse din proprie inițiativă pentru prevenirea sau înlăturarea unui pericol ori pentru salvarea altui salariat de la un pericol în circumstanțele specificate la literele a), b), c), d) și f) ale prezentului punct;

h) în timpul instruirii de producție sau practicii profesionale în bază de contract încheiat între angajator și instituția de învățământ, între angajator, elevi și studenți.

Regulamentul în cauză obligă angajatorul să comunice imediat la Inspekția Muncii despre producerea accidentelor de muncă și să asigure cercetarea acestora. Acest Regulament stabilește că accidentele cu incapacitate temporară de muncă pot fi cercetate de angajator, iar accidentele de muncă grave și mortale se cercetează de inspectorii de muncă. În temeiul acestui Regulament angajatorului îi revine obligațiunea să raporteze anual organelor de statistică despre accidentele de muncă produse la unitate.

Deși se atestă realizarea anumitor măsuri de prevenire, din cauza deficiențelor de securitate, anual, potrivit statisticilor, se înregistrează un număr mai mare de 550 accidentați proveniți din accidente de muncă.

Dinamica accidentelor de muncă produse în anii 2006–2009 și 2010 este prezentată în Anexa nr.5 la prezentul Raport.

Accidentele de muncă implică și anumite pierderi materiale și financiare. Numărul de accidente de muncă produse între anii 2006–2009 determină un indice de frecvență cuprins între 0,88–1,07 (*numărul de accidentați care revine la o mie de salariați*) și un indice de durată medie a incapacității temporare de muncă pentru accidente de muncă cuprins între 22,19–32,6 (*numărul de zile-om incapacitate temporară de muncă ce revine unui accidentat*).

Pierderile materiale, indicele de frecvență și indicele de durată medie a incapacității temporare de muncă sînt reflectate în Anexa nr.6 la prezentul Raport.

Ponderea cea mai mare a numărului de accidentați în muncă între anii 2006–2009 revine industriei prelucrătoare cu 668 accidentați, urmată de activitățile din domeniul energetic, gaze și ape cu 168 accidentați, după care vin activitățile agricole și din domeniul construcțiilor cu cîte 167 accidentați.

Între anii 2006–2010 inspectorii de muncă au cercetat 189 accidente de muncă mortale.

Repartizarea accidentelor de muncă produse în anii 2006–2010 după genul de activitate denotă că ponderea cea mai mare revine activităților din construcții cu 38 accidente mortale, urmată de agricultură și silvicultură cu 36 accidente

mortale mortale, după care vine industria prelucrătoare cu 15 accidente mortal și energetica, gaze și ape cu 15 accidente mortale

Datele statistice demonstrează că cel mai frecvent accidentele de muncă se produc în împrejurări ce țin:

- de cădere de la înălțime și la același nivel;
- de prindere, lovire sau strivire cu mașini, unelte, unități de transport, diferite obiecte;
- de cădere, prăbușire sau proiectare de obiecte.

Cauzele care duc la accidentare de cele mai multe ori depind de:

- executant — de la 50% la 80% de cazuri de accidentare;
- sarcina de muncă — de la 6% la 38% de cazuri de accidentare;
- mijloacele de producție — de la 6% la 12% de cazuri de accidentare;
- mediul de muncă — de la 5% la 6% de cazuri de accidentare.

Cauzele și circumstanțele în care s-au produs accidentele de muncă sînt determinate de deficiențe de cunoștințe și abilități de a organiza procese de muncă, de a stabili, formula și executa în condiții nepericuloase sarcinile de muncă.

Repartizarea accidentațiilor în anii 2006–2009 pe împrejurări și cauze este reflectată în Anexa nr.7 la prezentul Raport.

Analiza morbidității profesionale, efectuată de Ministerul Sănătății, arată că în anii 2000–2009 în Republica Moldova au fost înregistrate 296 de cazuri de boală profesională, cu 335 de persoane afectate. Astfel, indice de morbiditate profesională a constituit în medie 2,4 la 100 mii de angajați.

Din numărul total de boli profesionale înregistrate în această perioadă:

- 36,1% — au fost provocate de acțiunea vibrației;
- 22,1% — au fost provocate de acțiunea substanțelor chimice toxice;
- 13,7% — au fost provocate de acțiunea germenilor patogeni;
- 11,3% — au fost provocate de acțiunea agrochimicatelor;
- 7,8% — au fost provocate de acțiunea pulberilor;
- 3,3% — au fost provocate de acțiunea zgomotului;
- 5,7% — au fost provocate de acțiunea altor factori.

După profesii, morbiditatea profesională în perioada raportată se repartizează după cum urmează:

- mecanizatorii — 38,5%;
- muncitorii de la întreprinderile industriale — 18,8%;
- lucrătorii medicali — 17,0%;

- lucrătorii cu agrochimicaterile – 5,4%;
- alte profesii – în sumă 20,3%.

O importanță deosebită în apariția bolilor profesionale cronice o are durata muncii în condiții nocive și nefavorabile. S-a constatat că cu cât e mai mare vechimea în muncă, cu atât e mai înaltă incidența bolilor profesionale și invers. Cota afectaților cu un stajiu de muncă de peste 25 ani constituie 39,1%; de la 20 pînă la 25 ani – 21,5%; de la 15 pînă la 20 ani – 15,8% și pînă la 15 ani – 23,6%.

Cauzele care au contribuit, direct sau indirect, la formarea indicilor morbidității profesionale sînt:

- lipsa sistemelor de încălzire în încăperile de producere și auxiliare în perioada rece a anului;
- parametrii microclimatici nefavorabili;
- prezența curenților de aer rece;
- lipsa sau funcționarea neefectivă a sistemelor de ventilație;
- prezența unor substanțe chimice toxice în aerul zonei de muncă, a factorilor fizici și biologici, nivelul cărora deseori depășește limitele maxime admise;
- locuri de muncă imperfecte;
- nerespectarea regimului de muncă și odihnă, a cerințelor sănătății și securității la locul de muncă.

Cele expuse mai sus confirmă faptul existenței unei corelații exprimate dintre starea reală a condițiilor de muncă la majoritatea obiectivelor în funcțiune, impactul factorilor de risc de origine chimică, fizică, biologică, psiho-emoțională din mediul de producere asupra organismului lucrătorilor, asigurarea insuficientă a angajaților cu echipament special și mijloace individuale de protecție, lipsa în multe cazuri a alimentației calde, asistenței medicale la locul de muncă și nivelul sporit al indicilor morbidității cu incapacitate temporară de muncă a salariaților din ramurile de bază ale economiei naționale.

CONSTATĂRI:

Deși angajatorii în ansamblu întreprind măsuri de prevenire a accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale, mai există anumite deficiențe de securitate și sănătate în muncă, care contribuie la producerea acestor evenimente.

§ VII. RECOMANDĂRI

1. Aducerea prevederilor Codului muncii și a altor acte normative în concordanță cu prevederile Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008.

2. Elaborarea și promovarea spre adoptare a actelor normative prevăzute de Planul național de armonizare a legislației pentru anul 2010 și Planului național de armonizare a legislației pentru anul 2011.

3. Transpunerea în legislația națională a Directivelor UE în domeniul securității și sănătății în muncă, prevăzute de viitorul Acord de asociere RM-UE.

4. În scopul consolidării capacităților Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei în domeniul securității și sănătății în muncă se consideră oportună crearea în cadrul acestuia a unei subdiviziuni interioare separate cu atribuții distincte în domeniul de referință (*3-5 unități, personal cu cunoștințe speciale în domeniul securității și sănătății în muncă*).

5. Majorarea efectivului-limită și întărirea capacităților Inspecției Muncii, crearea în cadrul acesteia a unei subdiviziuni interioare cu atribuții distincte în domeniul sănătății în muncă (*3-5 unități, personal cu cunoștințe speciale în domeniul sănătății în muncă*).

6. Dotarea Inspecției Muncii cu sisteme automatizate de prelucrare a datelor și programe de întreținere a acestora.

Elaborarea unui program computerizat de evidență a unităților supuse controlului, a activităților de inspecție realizate, a abaterilor de la normele legale și deficiențelor de securitate și sănătate în muncă identificate în activitățile de control, a măsurilor care au fost dispuse de inspectorii de muncă pentru redresarea situației, precum și a rezultatelor obținute în urma măsurilor întreprinse.

7. Elaborarea, adaptarea și aplicarea unor programe de instruire profesională și perfecționare continuă a personalului Inspecției Muncii.

8. Orientarea activităților de inspecție către domeniile de activitate care prezintă riscuri mai mari de accidentare sau îmbolnăvire, printre care:

- a) industria prelucrătoare;
- b) șantierele de construcții;
- c) activitățile agricole;
- d) energetica;
- e) telecomunicațiile.

9. Dezvoltarea bazei tehnico-materiale, întărirea capacităților și majorarea efectivului-limită al Î.S. „Centrul de instruire în domeniul relațiilor de muncă”.

10. Elaborarea și aprobarea unui Program național sau a unei Strategii în domeniul securității și sănătății în muncă și, respectiv, a Planului de acțiuni de implementare a acesteia.

11. Examinarea oportunității ratificării de Republica Moldova a Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr.161 „Privind serviciile de sănătate a muncii”.

12. Examinarea posibilității creării unei instituții de stat cu atribuții distincte în domeniul sănătății în muncă, apte să ofere servicii de calitate în domeniul de referință.

13. Examinarea posibilității creării unui Centru de informare în domeniul securității și sănătății în muncă, avînd legături cu rețeaua Centrelor de informare privind securitatea și sănătatea în muncă al Biroului Internațional al Muncii și cu Agenția Europeană de Securitate și Sănătate în Muncă.

14. Perfecționarea modalității de colectare a datelor statistice și includerea în procesele de colectare a datelor și a agenților economici cu un efectiv de personal de pînă la 20 salariați.

15. Completarea Formularului statistic 1-SSM cu capitole ce ar permite colectarea datelor referitoare la:

- numărul de unități economice care desfășoară activități de securitate și sănătate în muncă într-un mod organizat;
- numărul de persoane desemnate pentru desfășurarea activităților de securitate și sănătate în muncă;
- numărul și categoriile de personal instruit în materie de securitate și sănătate în muncă.

16. Înăsprirea sancțiunilor administrative pentru neasigurarea condițiilor de muncă nepericuloase și inofensive.

17. Perfecționarea cadrului legal referitor la asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale întru stabilirea cotelor de asigurare socială în raport cu riscul de accidentare și îmbolnăvire a salariaților pe care îl reprezintă unitatea economică.

18. Propagarea, prin diferite surse mass-media, a prevederilor legislației în domeniul securității și sănătății în muncă, precum și a căilor de respectare a acesteia.

19. Sporirea nivelului de sesizare și informare a publicului larg despre pericolele ce le prezintă locurile de muncă cu deficiențe de securitate și sănătate în muncă, despre fenomenul accidentării și îmbolnăvirii la locurile de muncă, cît și despre prejudiciile directe și indirecte ce apar în consecința accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor la locurile de muncă.

20. Oficializarea în Republica Moldova a Zilei mondiale a securității și sănătății în munca – 28 aprilie (*în această zi este marcată și Ziua internațională de comemorare a salariaților accidentați sau decedați la locul de muncă*).

21. Instalarea unei culturi naționale de prevenire și încurajarea respectului pentru securitatea și sănătatea salariaților prin:

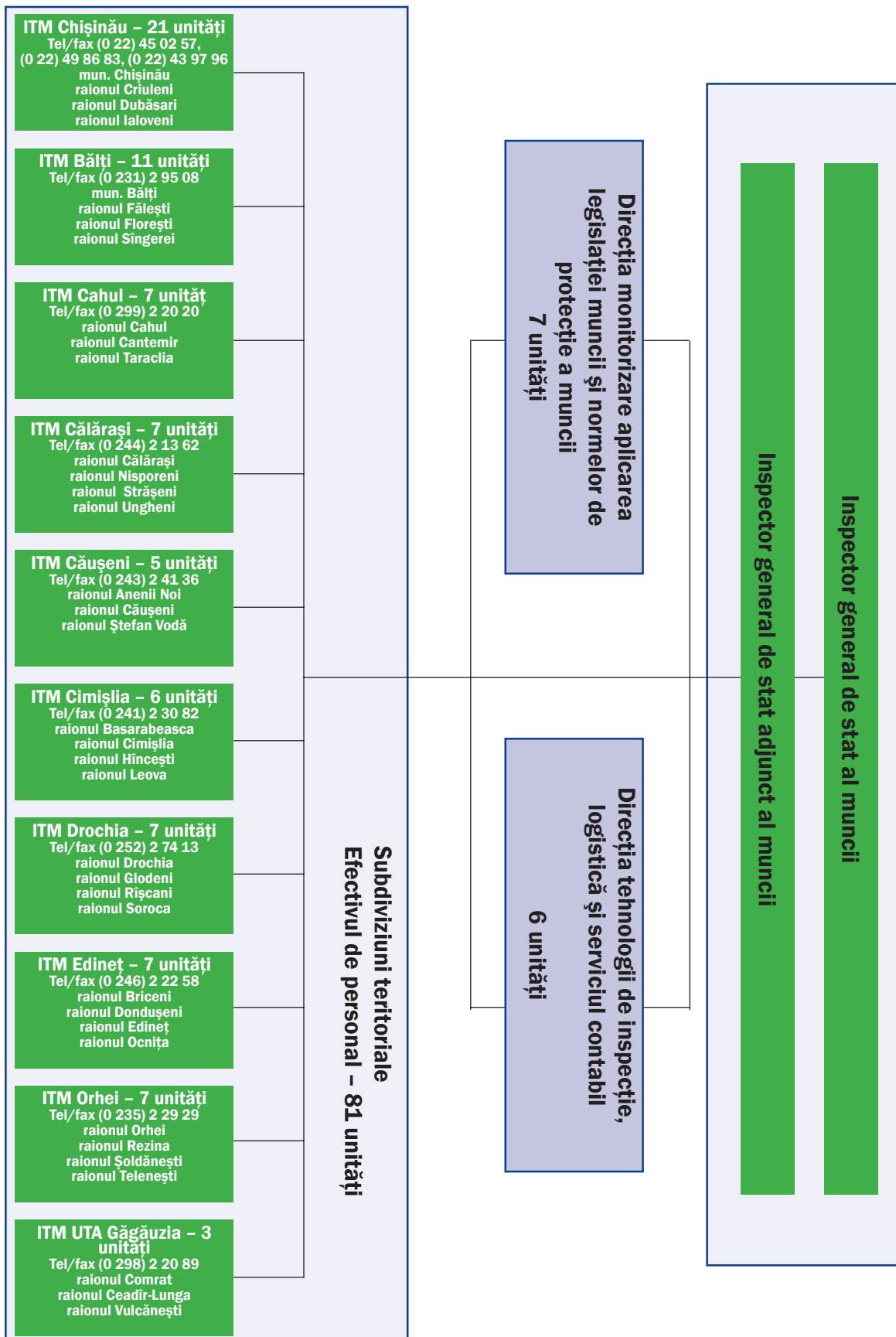
a) creșterea conștientizării, cunoașterii și înțelegerii conceptului de risc și pericol, începînd de la vîrsta educației de bază și continuînd pe parcursul întregii vieți active;

b) dezvoltarea practicilor de prevenire și control a riscurilor la toate nivelele.

ANEXA NR.1

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ A INSPECȚIEI MUNCII

ANEXA NR.2

INDICATORI DE ACTIVITATE A INSPECȚIEI MUNCII
PE PARCURSUL ANILOR 2006-2010

Nr. d/o	INDICII		2006	2007	2008	2009	2010
1.	Controale efectuate privind respectarea legislației muncii	relații de muncă	3254	3415	4121	3525	3451
		ssm	2771	2947	3618	3548	3440
		total	6025	6362	7739	7073	6891
2.	Numărul de încălcări constatate	relații de muncă	28128	31158	34305	30663	36030
		ssm	31437	32570	35061	38064	45765
		total	59565	63728	69366	68727	81795
3.	Examinări petiții	relații de muncă	1662	1859	2171	2566	2447
		ssm	286	506	649	986	1014
		total	1948	2365	2820	3552	3461
4.	Numărul obiectivelor a căror activitate a fost oprită:		756	849	298		
	întreprinderi			2			
	secții, sectoare		28	56	12		1
	echipamente tehnice		728	791	286		12
5.	Eliberate autorizații de funcționare din punct de vedere al protecției muncii (abrogat HG nr.275 din 16.03.2006)		48				
6.	Accidente de muncă cercetate		155	146	143	119	80
	din care: grave		116	100	100	81	47
	mortale		39	46	43	38	33
	Numărul accidentațiilor		166	163	161	142	91
	din care: grav		123	111	116	103	53
	mortal		43	52	45	39	38
7.	Procese-verbale de contravenții administrative	încheiate și înaintate spre examinare				318	681
		examinare de instanța de judecată					641
		clasate de instanța de judecată				12	54
		examinare de CCCEC în baza art.349 al.1				11	40

Nr. d/o	INDICII	2006	2007	2008	2009	2010
8.	Decizii înaintate spre executare silită de aplicare a amenzii	255	191	149	79	
9.	Procese-verbale cu privire la contravenția administrativă înaintate spre examinare Inspecției Muncii	1177	1154	965	354	
10.	Procese-verbale cu privire la contravenția administrativă examinate de Inspecția Muncii	974	1010	864	299	
11.	Decizii de aplicare a amenzii emise de Inspecția Muncii	919	940	830	293	
12.	Decizii atacate în instanța de judecată	140	79	51	25	
13.	Decizii executate raportate	611	663	470	150	
14.	Suma totală a amenzilor administrative achitate, lei	921160	994720	733550	259420	

ANEXA NR.3

NUMĂRUL UNITĂȚILOR ECONOMICE CU UN EFECTIV DE PESTE 20 SALARIAȚI ȘI NUMĂRUL SALARIAȚILOR EXISTENȚI ÎN SCRIPTÉ ÎN ANII 2006 – 2009

1	2006			2007			2008			2009					
	2	Din care		6	Din care		10	Din care		14	Din care				
		soane	femei		soane	femei		soane	femei		soane	femei			
	Numărul de unități economice	Effectivul de personal existent în scris, per-	adolescenți până la 18 ani	Numărul de unități economice	Effectivul de personal existent în scris, per-	adolescenți până la 18 ani	Numărul de unități economice	Effectivul de personal existent în scris, per-	adolescenți până la 18 ani	Numărul de unități economice	Effectivul de personal existent în scris, per-	adolescenți până la 18 ani			
1	859	92482	37632	116	789	31307	147	770	70051	26578	53	721	63879	23648	32
	10	416	70	-	9	57	-	10	371	58	1	10	364	57	-
	27	2758	363	-	29	2993	-	30	2848	347	1	29	2575	327	-
	772	105038	58289	381	772	104754	331	787	98816	56678	223	764	88509	5077	124
	69	18200	4721	-	69	18237	4730	69	17971	4660	4	73	18277	4707	1
	292	19869	2942	9	306	20953	3160	320	20493	3106	12	297	16255	2489	-
	695	43968	21810	21	715	49042	23480	802	55655	26903	22	799	52383	25444	13
	85	5765	4189	19	86	6464	4677	103	7217	5053	39	103	7039	4774	55
	324	47848	16266	10	332	48667	16294	362	89644	16900	8	352	47562	16130	4
	63	11082	7339	-	67	13285	8728	68	14897	9816	-	70	14015	9599	-
	308	28635	12747	5	315	28126	12345	362	29623	13028	5	360	30468	13126	4
	1475	53874	21647	5	1469	53963	21683	1	52934	21758	5	1534	55579	22408	1
	246	124849	93794	18	244	125564	93742	21	124970	93210	30	280	126121	94473	29
	202	62044	48691	27	209	62775	49666	1	62668	50021	4	269	64004	51249	10
	171	19983	10721	49	170	20393	11124	29	21138	11542	13	202	21286	11675	7
TOTAL	5598	636801	341221	660	5581	634624	340709	802	629296	339658	123	5863	608316	330883	280

ANEXA NR.4

**NUMĂRUL PERSONALULUI OCUPAT ÎN CONDIȚII DE MUNȚĂ CARE NU CORESPUND
CERINȚELOR DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNȚĂ ÎN ANII 2006-2009**

	1	2	3	4	5
	2006	2007	2008	2009	
Agricultură și silvicultură	559	658	654	798	
Pescuitul	-	-	-	-	
Exploatarea carierelor	530	769	762	537	
Industria prelucrătoare	7237	6762	6676	5413	
Energie electrică, gaze și apă	1931	2071	1957	1879	
Construcții	183	365	265	266	
Comerț cu ridicata și cu amănuntul	1091	111	417	482	
Hoteluri și restaurante	2	493	20	562	
Transporturi, depozitare și comunicații	1517	1508	1416	1393	
Activități financiare	-	-	25	28	
Tranzacții imobiliare	458	526	488	521	
Administrație publică și apăra re	176	259	287	573	
Învățământ	2369	1796	6238	5919	
Sănătate și asistență socială	1897	1363	1611	1411	
Alte activități de servicii comunale, sociale și personale	673	687	934	1130	
TOTAL	18623	18368	21750	20909	

ANEXA NR.5

**DINAMICA ACCIDENTAȚILOR ÎN MUNCĂ PE PARCURSUL ANILOR 2006-2009 ȘI 2010
(CONFORM DATELOR STATISTICE)**

	2006						2007						2008						2009						2010 (date operative)						
	din care:		din care:		din care:		din care:		din care:		din care:		din care:		din care:		din care:		din care:		din care:		din care:		din care:		din care:				
	Numărul total de accidentați (inclusiv mortal)	femei	18 ani	Numărul accidentaților mortal	femei	18 ani	Numărul total de accidentați (inclusiv mortal)	femei	18 ani	Numărul accidentaților mortal	femei	18 ani	Numărul total de accidentați (inclusiv mortal)	femei	18 ani	Numărul accidentaților mortal	femei	18 ani	Numărul total de accidentați (inclusiv mortal)	femei	18 ani	Numărul accidentaților mortal	femei	18 ani	Numărul total de accidentați (inclusiv mortal)	femei	18 ani	Numărul accidentaților mortal	femei	18 ani	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
Activitatea economică	42	13	-	4	1	-	39	7	-	1	-	49	12	-	7	-	-	-	37	6	-	9	1	-	-	-	-	-	-	-	
Agricultură și silvicultură	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Pescuitul	-	-	-	-	-	-	17	-	-	1	-	15	-	-	3	-	-	-	4	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
Exploatarea carierelor	205	55	1	1	-	-	177	43	-	8	1	169	52	-	9	1	117	48	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Industria prelucrătoare	61	16	-	1	-	-	39	9	-	5	-	35	5	-	2	-	32	9	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
Energie electrică, gaze și apă	49	2	-	9	-	-	49	2	-	11	-	43	2	-	6	-	27	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	10	
Construcții	20	3	-	3	-	-	12	4	-	-	-	44	9	-	5	-	27	6	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
Comerț cu ridicata și cu amănuntul	3	1	-	-	-	-	2	2	-	-	-	4	3	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hoteluri și restaurante	57	10	-	3	-	-	43	11	-	3	-	55	15	-	4	-	60	18	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Transporturi, depozitare și comunicații	18	10	-	-	-	-	14	7	-	-	-	14	8	-	-	-	11	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Activități financiare	46	16	-	1	-	-	26	15	-	2	-	33	15	-	-	-	30	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Tranzacții imobiliare	32	6	-	1	-	-	54	13	-	2	-	29	9	-	1	-	237	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Administrație publică și apărare	26	18	-	3	1	-	14	8	-	2	1	8	3	-	1	-	8	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Învățământ	41	22	-	-	-	-	55	28	-	3	-	42	26	-	2	-	44	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Sănătate și asistență socială	17	6	-	5	1	-	8	-	-	1	-	14	3	-	3	-	16	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	
Alte activități de servicii comunale, sociale și personale	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Angajator persoană fizică	630	179	1	31	3	-	550	149	-	40	2	554	162	-	44	1	651	146	-	-	30	2	-	-	-	-	-	-	-	44	
TOTAL																															

ANEXA NR.6

**PIERDERILE MATERIALE, INDICELE DE FRECVENȚĂ
ȘI INDICELE DE DURATĂ MEDIE A INCAPACITĂȚII TEMPORARE DE MUNCĂ**

	2006	2007	2008	2009
Numărul total de accidentați (inclusiv mortal)	630	550	554	651
Indicele de frecvență a accidentelor de muncă (numărul de accidentați la o mie de angajați)	0,898	0,866	0,88	1,07
Numărul zile-om incapacitate de muncă a accidentaților care au pierdut capacitatea de muncă de o zi și mai mult (inclusiv a decedaților), ai căror incapacitate temporară de muncă a expirat în anul raportat	21179	18484	17996	14449
Indicele de durată medie a incapacității temporare de muncă pentru accidente de muncă (numărul de zile-om incapacitate temporară de muncă ce revine unui accidentat)	33,6	33,6	32,5	22,19
Pierderi materiale aferente accidentelor de muncă, lei	2886461	4258398	3895583	2963300

ANEXA NR.7

**REPARTIZAREA ACCIDENTAȚILOR
ÎN ANII 2006-2009 PE ÎMPREJURĂRI ȘI CAUZE**

Împrejurări și cauze	2006	2007	2008	2009
1. Repartizare după împrejurări				
Căderea de la înălțime și de la același nivel	247	181	148	163
Căderea, prăbușirea, proiectarea materialelor și obiectelor	62	57	41	42
Prinderea, lovirea sau strivirea de mașini, utilaje, diferite obiecte etc.	157	156	187	115
Contact cu obiecte și substanțe fierbinți și nocive, explozii	33	17	17	10
Contact cu curent electric	8	12	7	9
Atac cu premeditare	18	27	21	81
Contact cu animale și insecte	22	19	19	23
Alte împrejurări	83	81	62	208
TOTAL	630	550	502	651
2. Repartizare după cauze				
Dependente de executant	486	440	392	330
Dependente de mijloacele de producție	75	49	45	41
Dependente de sarcina de muncă	43	39	47	251
Dependente de mediul de muncă	26	19	18	29
TOTAL	630	550	502	651

Publicat în cadrul Proiectului "O mai bună securitate și sănătate în muncă prin prisma Agende privind Munca Decentă" cu susținerea financiară a Uniunii Europene